

poľnohospodár

DVOJTÝŽDENNÍK SLOVENSKEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ UNIVERZITY V NITRE

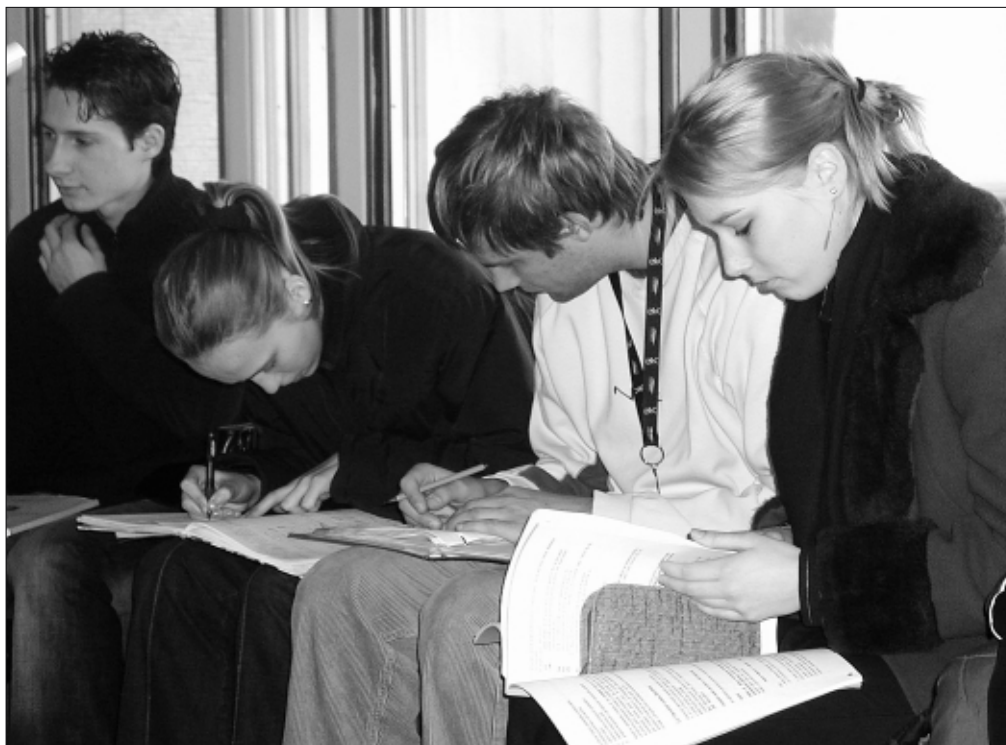
ZELENÉ STUŽKY sú rozdane, treba vyplniť prihlášku na vysokú školu. Naša univerzita ponúka maturantom veľký výber zaujímavých a aktuálnych študijných programov, výhodné ceny ubytovania a stravovania a bonus navyše: päť rokov toho pravého študentského života!

STĽPČEK

Na chodbe detskej fakultnej nemocnice v našom hlavnom meste som sa raz stala svedkyňou študentského rozhovoru, ktorý mi i po rokoch utkvel v pamäti. Medici mali skúškové a vzrušene diskutovali o ťažkej skúške u nekompromisného profesora. Otvorili sa dvere a šťastná tvár dokumentovala, že sa to podarilo! Zarazilo ma, keď úspešný mladý muž vyhlásil, že mal fantastické šťastie, lebo tretinu otázok ani nevidel... No neviem, asi by sa nikto nerád dostal do rúk či pod skalpel doktora, ktorý mal takéto "šťastie". Ktovie, či by mal pán doktor v kritickom momente čas zabehnúť do knižnice a rýchlo si prečítať, čo mal máj dávno nastudované. Že medicína nie je ten akurátny príklad na to, ako sa nespoliehať na náhodu, na šťastie? Že je to príliš osobné a reagujeme na to citlivo? To je fakt, ale pokaziť alebo prehládnuť niečo dôležité možno v ktorýchkoľvek ľudskej činnosti. To jednorazové šťastie možno za to nestojí. Pristupovať zodpovedne k príprave na akúkoľvek budúcu prácu by malo byť asi samozrejmé. Ak sme si to doteraz neuvedomili, svet nám to pripomenie.

Je skúškové, človeku sa zdá, že škola akosi stíchla. Je to pre študenta, ale i učiteľa náročné obdobie, ale čo už, bez skúšok to nejde! Zatiaľ, žiaľ, nič lepšie vymyslené nebolo! Nebojte sa, milí mladí priatelia, po rokoch budete aj na tie najhoršie skúškové zážitky spomínať s nostalgiou. Odložte trému, spofahnite sa na prečítané a zlomte väz. Uvidíte, že to šťastie sa tiež usmeje!

KATARÍNA POTOKOVÁ

O FAKULTE EURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ A REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Nové kvalifikácie pre nové potreby

Vznik novej fakulty, ktorú budeme v budúcnosti poznať pod skratkou FEŠRR, je krok k rozšíreniu ponuky aktuálnych študijných programov v súlade s potrebami našej krajiny, začleňujúcej sa do širokého európskeho kontextu. Poslať si prihlášku na štúdium od školského roka 2004/2005, to je šanca pre terajších maturantov, ktorí si diplomom z našej univerzity otvoria možnosť získať v budúcnosti adekvátne zamestnanie a uplatnenie.

Aké sú ciele FEŠRR?

Pripravovať odborníkov pre európske integračné procesy Slovenska, pre jeho regionálny, socioekonomický a environmentálny rozvoj. Študijné programy sú kompatibilné s európskym štandardom. Fakulta má reálnu časť, poskytujúcu vzdelávanie v prezenčných formách štúdia na SPU v Nitre a virtuálnu časť, koncipovanú ako spoločné pracovisko univerzít V-4, Rakúska, Holandska, Írska, Estónska a Ruskej federácie. Virtuálne pracovisko sprostredkovať úplné vzdelávanie na všetkých stupňoch vysokoškolského štúdia, čiastkové štúdium, stáže, kurzy a letné školy.

Akreditované študijné programy

Často sa naskytá otázka, čo sa skrýva pod trochu tajuplným názvom európske štúdiá? Odpoveď dá prehľad študijných programov, z ktorých si budú môcť budúci študenti vybrať. Fakulta ich ponúka šesť: európske rozvojové programy, regionálny rozvoj, manažment rozvoja vidieckej krajiny a vidieckeho turizmu, manažment prírodných zdrojov, manažment životného prostredia (otvára sa v Košiciach), ochrana pred prírodnými a hospodárskymi katastrofami.

Z hľadiska formy a druhu štúdia sa bude realizovať denné, a externé bakalárske aj inžinierske štúdium, v programe manažment prírodných zdrojov zatiaľ iba bakalárske a pripravuje sa inžinierske štúdium a v programe manažment životného prostredia v Košiciach sa takisto otvára iba bakalárske štúdium. Absolventi bakalárskeho štúdia, ktorí chcú získať inžiniersky diplom, si budú môcť podať prihlášku na vybraný program a pokračovať v štúdiu bez prijímacieho pokračovania.

Štúdium na FEŠRR bude flexibilné, s kreditovým hodnotiacim systémom. Kredity bude môcť študent získať na vlastnej fakulte, resp. na iných domácich a zahraničných univerzitách, kde štúdium bude sprostredkovať oddelenie pre virtuálne štúdium FEŠRR. Predmetom sa budú vyučovať systémom „learning by doing“ ktorý spočíva v riadenom individuálnom štúdiu a príprave projektov.

Kam s diplomom z FEŠRR?

Dôležitá otázka! Kladú si ju budúci študenti aj ich rodičia. V akých

škách štátov EÚ, ale aj ako euroúradníci v inštitúciách únie. Kvalifikácia bude oprávňovať na výkon analytických a manažérskych funkcií na rôznych úrovniach štátnej správy, samosprávy, v projekčnej praxi, v poradenských inštitúciách a na úrovni koncipovania a usmerňovania regionálneho a miestneho ekonomického rozvoja. Nemenej zaujímavá bude práca v oblasti manažovania prírodných zdrojov a pri hodnotení škôd spôsobených antropogénnymi vplyvmi a prírodnými katastrofami, kde sa absolvent uplatní ako odborník pre vydávanie odborných rozhodnutí v príslušných odboroch štátnej služby, pre prevenciu a riešenie krízových situácií, prípadne alternatívneho využívania existujúcich a náhradných zdrojov. Ďalšími alternatívami využitia nadobudnutého vzdelania sú sféry výskumu, školstva, súkromného podnikania a rad ďalších možností, ktoré prinesie vývoj spoločnosti.

Čo treba vedieť?

Absolventi stredných škôl môžu zaslať prihlášku na bakalárske štúdium do 15. apríla na dekanát FEŠRR a prijímacie skúšky sa budú konať 17.-18. júna. Poplatok je 800,- Sk. Prijímacia skúška sa skladá z písomnej skúšky z jedného svetového jazyka podľa vlastného výberu a z jedného zo skupiny predmetov: matematika, biológia, chémia, ekonómia, takisto podľa vlastného výberu. Vyžadujú sa vedomosti v rozsahu gymnaziálneho štúdia. Učebné pomôcky k príprave na prijímacie skúšky si možno zakúpiť v predajni Vydavateľstva SPU pod aulou. Bakalári sa na inžinierske štúdium môžu prihlásiť do 15. júla 2004 a zaplatia 300-korunový poplatok. V štúdiu budú pokračovať bez prijímacích pohovorov. **Podrobné informácie nájdú záujemcovia na webovej stránke novej fakulty www.fesrr.uniag.sk, alebo ich poskytnú Kancelária vzťahu SPU s verejnosťou, tel. č. 037/6508 533, fax: 037/6534 393**

Znak fakulty tvorí kruh so štylizovaným obrazom dvoch zväzkov prútov symbolizujúcich reálnu a virtuálnu časť fakulty, uložených na modrom poli so siedmimi hviezdami, symbolmi EÚ.

sférach nájdú budúci absolventi uplatnenie?

V súlade so študijnými programami vo vyšších územných celkoch, v odboroch regionálneho rozvoja, v inštitúciách verejnej správy, v organizáciách pripravujúcich projekty v rámci programov EÚ. V medzinárodných organizáciách a v EÚ, ako odborníci na všetkých úrovniach verejnej správy člen-

Deň otvorených dverí na MF

V piatok 30. januára od 8,00 do 16,00 h sa na Mechanizačnej fakulte uskutoční DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ pre záujemcov o štúdium. Návštevníci si budú môcť pozrieť pracoviská, laboratória resp. cvičebne na Kalvárii 3, kde sa nachádza Katedra spoľahlivosti strojov, Katedra mechanizácie živočíšnej a potravinárskej výroby a Katedra vozidiel a tepelných zariadení, ako aj tie v areáli univerzity (Tr. A. Hlinku 2), kde sídli Dekanát MF, Katedra strojov a výrobných systémov, Katedra mechaniky a strojnictva, Katedra fyziky, Katedra elektrotechniky a automatizácie a Fakultné výpočtové stredisko. Na všetkých pracoviskách získajú informácie o možnostiach štúdia. Viac na www.mf.uniag.sk

Zranený myšiak

V Chovnej stanici pernatých dravcov a sov SPU pribudol minulý týždeň myšiak lesný, ktorý doplatil na ilegálnu pascu nastroženú na líšky, tzv. nášlapové železá a prišiel o nohu. Pri cestnej komunikácii neďaleko Nítry ho našiel pracovník univerzity, vodič Štefan Ondrejčík, ktorý privolať policajnú hliadku. Podľa slov Ing. Milana Dobiáša z chovnej stanice, museli myšiakovi zranenú nohu amputovať a už nikdy nebude schopný samostatnej existencie vo voľnej prírode. Po doliečení ho odovzdajú do niektorej zoologickej záhrady.

GRAND PRIX Ľudovej banky

Od roku 1997 udeľuje ĽUDOVÁ BANKA v spolupráci so Slovenskou rektorskou konferenciou cenu GRAND PRIX za vzdelanosť najlepším absolventom všetkých vysokých škôl v Slovenskej republike. Založila tak na Slovensku tradíciu oceňovania výnimočných mladých ľudí so zámerom zdôrazniť význam vzdelania a vzdelanosti pre nás všetkých. Každý ocenený preberá okrem finančnej odmeny vo výške 40 000 Sk striebornú medailu - symbol GRAND PRIX, vyrobenú v Mincovni Kremnica a diplom.

Z rúk prezidenta Slovenskej rektorskej konferencie, ktorý je súčasne aj predsedom Kolégia GRAND PRIX, prof. Ing. Juraja Sinaya, DrSc., a člena Kolégia GRAND PRIX, predsedu predstavenstva ĽUDOVEJ BANKY, riaditeľa Ing. Jozefa Kollára, PhD., si 23. novembra 2003 prevzalo ocenenie 21 laureátov. Nad podujatím už tradične prevzal záštitu prezident Slovenskej republiky Rudolf Schuster. Slávnostný charakter večera zdôraznil aj sprievodný galaprogram - Bettina Castaño & Diabolské husle.

V roku 2003 dosiahol počet ocenených 121 absolventov, ktorým ĽUDOVÁ BANKA venovala takmer 5,5 mil. korún.

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre nominovala na ocenenie Ing. Janu Havránkovú. Kedysi sa v poľnohospodárstve vyznali aj filozofi - Platón povedal: Esenciou mlieka je maslo, esenciou kvetiny med, esenciou hrozna víno a esenciou života je vzdelanosť. Pretože všetko so všetkým súvisí, aj Jane Havránkovej sa podarilo všetko skĺbiť do štúdia komerčných služieb v odbore poľnohospodárska technika. Mimoriadny úspech dosiahla svojou diplomovou prácou na tému NÁVRH LABORATORNEHO BIOPLYNOVÉHO ZARIADENIA, ktorá sa stala súčasťou cieľov riešených v medzinárodnom výskumnom projekte 5. rámcového programu EÚ - AMONCO. Po skončení štúdia, v ktorom prejavila veľký talent pre vedeckovýskumnú prácu, bola prijatá na denné doktorandské štúdium na MF SPU v Nitre.

-fb-

Prof. J. Sinaya a Ing. J. Kollár odovzdávajú ocenenie Ľudovej banky GRAND PRIX za vzdelanosť našej absolventke, študentke doktorandského štúdia na MF Ing. Jane Havránkovej.

ANKETA V LAVICIACH A ZA KATEDROU

Skúška sem, skúška tam

Skúškové obdobie - slovné spojenie, pri ktorom niektorým študentom behá mráz po chrbte, iných necháva úplne chladných. Niektorí ho zvládajú ľavou zadnou, iným nepomôže ani práva predná... O tom, ako prežívajú to terajšie, sme sa porozprávali s niektorými študentmi a pedagógmi našej univerzity. Len škoda, že chceli zostať v anonymite.

Ako sa ti začalo skúškové?
- Veľmi zle, v prvom týždni som nespravil skúšku a keďže nie je termín, čaká ma až koncom skúškového.
- Ešte som nebol na žiadnej skúške. Keď vidím, ako sa ani spolužiakom nedarí, je mi ich ľúto.
- Celkom sa mi darí, už mám dve, z toho jednu v predtermíne.
- Dobre, zatiaľ mám dvojky.
- Už mám skúšky hotové, všetko som spravila na prvýkrát, takže som spokojná. Som piatačka, zostali mi tie fahšie.

Čo považuješ za kameň úra-

zu? Samotnú skúšku, postoj pedagógov, učenie sa, alebo niečo iné?

- Jednoznačne prístup pedagógov.
- Keď je pedagóg náladový, záleží len na ňom. Čo sa týka učenia, nemám rád, keď sa musím učiť veľa teórie, ktorá ma nebaví. Mám radšej učivo, ktoré má praktický význam.
- Najhorší je prístup pedagógov, ich náladovosť, nechcem menovať...
- Prístup pedagógov, neobjektívnosť, systém hodnotenia...

(Pokračovanie na 3. str.)

Téma: počítače a internet

V posledných decembrových dňoch minulého roka si svet pripomenul sté výročie narodenia geniálneho amerického matematika Johna von Neumanna (1903-1957), ktorý výrazne zasiahol do histórie výpočtovej techniky. V roku 1945 stanovil teoretické princípy, ktoré umožnili vytvoriť univerzálny počítač pre široké využitie. Také široké, o akom sa mu možno ani nesnívalo...Dnes niekoľko faktov a postrehov na túto tému.

Nebol doma prorokom

John von Neumann sa narodil v Budapešti v rodine bankára a už v ranom detstve bol považovaný za zázračného dieťa s mimoriadnym talentom na matematiku, ale i cudzie jazyky. Po maturite sa na otcovo pranie zapísal na Technickú univerzitu, aby študoval chémiu. Zároveň však študoval matematiku, fyziku, filozofiu. V rovnakom čase získal doktorát z chémie i matematiky. Matematické vedomosti si zdokonaľoval vo viacerých inštitúciách, no jednou z dôležitých zastávok bol Matematický ústav v Göttingene, ktorý bol začiatkom 20. storočia považovaný za hlavné mesto matematiky. Po nástupe nacizmu emigroval do USA, do Princetona. Tu sa v roku 1933 stal profesorom v Inštitúte pre rozvinutý výskum. Za II. svetovej vojny sa

ako mnohí významní európski vedci – emigranti zapojil do projektu Manhattan na výrobu atómovej bomby.

V roku 1945 vypracoval koncepciu samočinného počítača EDVAC, ktorý bol schopný používať vypracované a archivované programy. O rok nato navrhol matematické stroje, ktoré ovládali niektoré hry. Jeho práca Teória hier a ekonomického chovania sa stala inšpiráciou pre konštruktérov. Oblasť výskumu, ktorou sa von Neumann zaoberal, bola nesmierne široká. V druhej polovici 40. rokov sa vážne venoval štúdiu funkcií ľudského mozgu a možnostiam využitia jeho princípov pri konštruovaní počítačov. Raz sa vyjadril, že „veda sa v budúcnosti v prvom rade bude orientovať na reguláciu a riade-

nie, programovanie, spracovanie dát, komunikáciu, organizáciu a systémové problémy.“ Bezpečnosť, resp. účinnosť systému podľa neho neovplyvňuje predovšetkým množstvo prvkov, ale ich organizácia v rámci systému a množstvo, resp. kvalita informácií, ktoré ním prechádzajú.

John von Neumann bol priateľský a srdečný človek. Vždy sa usmieval a zväčnel iba vtedy, keď vysvetľoval alebo rozmýšľal nad nejakým problémom. Bol schopný spamäti mimoriadne rýchle realizovať zložité výpočty. Vynikajúco prednášal. Jeho byt bol vždy otvorený pre každého, kto potreboval radu. Vďaka fotografickej pamäti a zmyslu pre humor bol dušou každej spoločnosti. Mnoho matematikov a fyzikov sa od neho pri osobných rozhovoroch naučilo viac, ako v predchádzajúcom štúdiu. Jeho matematické JA a zmysel pre humor sa prejavili aj v tom, že svojho psa nazval menom Inverz, na počesť funkcií, ktorým sa v tom čase venoval. I počas zákernej choroby neustále pracoval. Zomrel v roku 1957.

Univerzita „v sieti“

Zatiaľ čo pred tridsiatimi rokmi zaberá jediný počítač častokrát celú miestnosť a bol takmer výlučne doménu ústavu výpočtovej techniky, dnes sú blikajúce monitory personálnych počítačov súčasťou každého kancelárskeho stola. Bez elektronickej pošty, webu a ďalších vymožeností internetového pripojenia si pracovný deň snáď ani nevieme predstaviť. S otázkou, aké boli začiatky budovania počítačovej siete na našej alma mater a kde sme dnes, sme oslovili Ing. ANKU URBAN, zástupkyňu riaditeľa Centra informačných a komunikačných technológií SPU.

S budovaním celoškolskej siete začala naša univerzita ako jedna z prvých. V rámci súťažného projektu firmy Digital, do ktorého sa v roku 1991 prihlásilo 12 vysokých škôl, získala dva servery DEC. Postupne sa sieť rozširovala zapájaním počítačov na jednotlivých pracoviskách a v cvičebniach. Dnes neexistuje na SPU pracovisko, ktoré by nebolo pripojené. Vo všetkých pavilónoch je vybudovaná štrukturovaná kabeľová sieť, budovy v areáli univerzity sú prepojené pomocou optických káblov, podobne aj katedry pod Zorborom, ŠD Mladost a Bernolák a samozrejme detašované pracovisko FEM v Košiciach. Budova FZKI na Tulipánovej ulici, pracoviská na Kalvárii, Slovenská poľnohospodárska knižnica a ŠD Pribina sú napojené prostredníctvom telefónnej linky a funguje aj rádiové spojenie s budovou na Mariánskej ulici.

k dispozícii v študentských domovoch a v pavilóne S.

To je štatistika. Povedzte nám, čo všetko dnes „vie“ naša sieť a v ktorých činnostiach je náročná v živote univerzity?

Nie je toho málo. Začnime napríklad prijímačkami, ktoré sa realizujú výlučne cez sieť, do ich vyhodnotenia už ľudský faktor nezasahuje. Každý študent dostane čiarový kód, ktorý nalepi na háčky. Háčky so zakrúžkovanými odpoveďami číta rýchloskener, počítač to hneď vyhodnotí, takže oprava testov pre jednu 20-člennú skupinu trvá asi tri minúty. Cez sieť beží aj prihlasovanie na skúšky, tvorba rozvrhov, evidencia pracovníkov, študentov, ekonomický informačný systém, výpožičný knižničný systém, objednávanie skriptov vo Vydavateľstve SPU, ale napríklad aj stravovací systém.

O myšiach a ľuďoch

Spoločnosť Microsoft slávi na jeseň 20 rokov výroby počítačových myší. K vývoju obľúbenej počítačovej periférie prispela nemalým podielom, princíp je však oveľa starší ako sám Microsoft.

Prvá myš uzrela svetlo sveta v Stanfordskom výskumnom ústave v roku 1963 pod dostatočne vedeckým názvom „Indikátor pozície X a Y pre zobrazovací systém“. Vďaka obdĺžnikovému tvaru a káblu pripomínajúcej chvostík tohto hlodavca ju však onedlho všetci nazývali myšou. Z dreveného tela zosponu vyčnievala dvojica koliesok postavená v jednom rohu proti sebe v pravom uhle a hore trónilo tlačidlo vyvolávajúce akcie spojené s príslušným objektom na monitore. Podľa návrhu Douglasa Engelberta ju z dreva vyrobil William English.

O desať rokov neskôr vznikol počítač Alto, disponujúci takými vymoženosťami, ako je vlastný grafický operačný systém s veľkým monitorom, pevný disk, sieť typu Ethernet a – myš. English ju zdokonaľoval do podoby, v akej ju poznáme dnes, s gumenou guľôčkou vyčnievajúcou z tela a prenášajúcou pohyb na dva kolmo uložené hriadele ukryté vo vnútri.

Microsoft uviedol na trh svoju prvú myš v roku 1983. Stála 195 dolárov a nebola určená na ovládanie operačného systému, ale na prácu v jedinej aplikácii – novom textovom editore, predchodcovi dnešného MS Word.

ČÍTALI SME

Emailový ríspet

Pod viečkom ma ohmatáva plač. Oko klope na sklo monitora, myš si hryzne do adresy, ktorá naskočí. Znie: tebe@

serverkoniecsveta.com
Nahé písmená sa k sebe tlačia.

Nevieš, čo si počať s človekom Z druhej strany tvojho počítača...

Ján Štrasser

Zavináčová@kariéra

Ray Tomlinson vynášiel spôsob, ako rýchlo, prakticky a lacno poslať správy z jedného počítača na druhý. Teda revolúciu v pošte. Aj list bez obálky potrebuje presnú adresu, oddelenie mena adresáta od poštovej schránky. Tu začal svoju kariéru náš dobre známy zavináč. Prečo práve tento znak? Je to jednoduché: nevy-skytuje sa v menách, nemá nijaký význam, a tak je nezameniteľný. Z bezvýznamného znaku „at“ sa stala figúrka, ktorá má v každom jazyku svoju prezývku: v Nemecku a v niektorých iných krajinách je to opičí chvostík, vo Francúzsku a u nás zavináč, v Maďarsku červík a v Číne myška...

ODKIAĽ PRIŠIEL INTERNET?

Celosvetová počítačová sieť pochádza, podobne ako mnoho iných technických vynálezov, z vojenského prostredia. Jej predchodcom bol ARPANET, ktorého úlohou bolo vzájomné prepojenie počítačov americkej armády. Hlavný uzol sa nachádzal na Kalifornskej univerzite v Los Angeles, ostatné na univerzitách v Santa Barbare, Stanfordskej a Utahu. Kým v roku 1969 ARPANET prepájali len štyri počítače, v priebehu troch rokov pribudlo ďalších 33 a ich počet stále rástol. V roku 1973 sa k sieti pripojili prvé zahraničné počítačové uzly vo Veľkej Británii a v Nórsku.

Pomerne zavčasu sa ukázalo, že pôvodná predstava o využití ARPANETu nebola príliš realistická. Predpokladala totiž, že užívatelia siete budú využívať predovšetkým možnosti práce na vzdialených počítačoch (prostredníctvom tzv. vzdialeného prihlasovania). Prax však ukázala, že namiesto toho sa prenosové možnosti začali stále viac využívať na vzájomnú komunikáciu. Užívatelia na diaľku spolupracovali na rôznych výskumných projektoch, diskutovali prostredníctvom elektronických konferencií a cez e-mail si vymieňali informácie alebo osobné odkazy.

ARPANET však nebol jediný. Vlastné siete si začali budovať aj ďalšie rezorty a pre ich prevádzkovateľov i užívateľov bolo veľmi výhodné prepojiť ich s ARPANETom. Ten sa tak stával stále viac akosi materskou sieťou, na ňu sa postupne „nabaľovali“ ďalšie, až vznikol celý konglomerát, ktorý výstižne nazvali internet.

Približne v roku 1986 nastal výrazný zlom vo vývoji. O internet sa začali zaujímať najrôznejšie inštitúcie s pránim pripojiť sa. Zaslúžila sa o to najmä agentúra NSF (National Science Foundation), ktorá mala v USA na starosti podporu vedy a výskumu. Na univerzitách zriadila päť výpočtových stredísk s výkonnými superpočítačmi, ktoré potrebovala vzájomne prepojiť a poskytnúť k nim prístup čo najširšiemu okruhu vedcov. Na tento účel vybudovala vlastnú sieť a vďaka relatívne štedrému prísunu finančných prostriedkov mohla financovať doslova masové pripájanie ďalších akademických inštitúcií.

Prvá sieť na našom území – EUNET, začala fungovať v roku 1988.

Otcovia webu

Keď sa dnes hovorí o internete, väčšina ľudí má na mysli jednu z dvoch služieb, ktoré sa najviac používajú – e-mail alebo web. Hoci s myšlienkou previazaných dokumentov prišiel už v 60. rokoch Douglas Engelbert a slovo hypertext použil po prvýkrát vo svojom projekte v roku 1980 Ted Nelson, prvá kapitola webu bola napísaná až v roku 1989. Jeho „otcom“ je Tim Berners-Lee, ktorý pre švajčiarske výskumné stredisko CERN v Ženeve definoval hypertextový systém a napísal prvý program na tvorbu stránok. Po druhýkrát sa stal nesmrteľným, keď pre systém bežiaci na jednom počítači navrhol názov „World-Wide Web“.

VIETE, ŽE...

podľa prvého celosvetového indexu rozvoja nových technológií, ktorý v novembri minulého roka zverejnila Medzinárodná telekomunikačná únia (ITU), je Slovensko spomedzi 178 krajín na 42. mieste rebríčka medzi Poľskom a Chorvátskom? Najlepší prístup k moderným informačným a komunikačným technológiám majú podľa štúdie obyvatelia škandinávskych krajín, absolútnou jednotkou je Švédsko.

Keby ste mali porovnať SPU s ostatnými slovenskými univerzitami v oblasti využívania informačnej techniky, ako by sme obstáli?

Veľmi dobre, v súčasnosti máme vyše dvadsať serverov a viac ako 1450 počítačov pripojených na internet. Naši študenti majú k dispozícii 39 terminálov v spojovacej chodbe medzi pavilónmi A a T, 24 v počítačovej miestnosti pod aulou a ďalšie PC sú

PIATA CELOSLOVENSKÁ VEDECKÁ REPÁRSKA KONFERENCIA

Prepojiť základný a aplikovaný výskum

Za účasti vyše dvoch stovák odborníkov zo Slovenska, Česka, Poľska, Nemecka a Srbska, zaoberajúcich sa problematikou pestovania a spracovania cukrovej repy nielen u nás, ale aj v zahraničí, sa 3. decembra 2003 v kongresovej sále konala už piata celoslovenská vedecká repárska konferencia. Stala sa fórom prezentácie nových poznatkov v oblasti produkcie bieleho zlata, ktorá má u nás už vyše 200-ročnú tradíciu.

Cukor vyrobený z cukrovej repy je významnou energeticky bohatou a ekologicky čistou potravinou a cukrová repa za plodina s vysokou agronomickou predplodinou hodnotou, má vysokú fotosyntetickú výkonnosť a jej porasty sú prínosom aj pre ekológiu, okrem iného pre vysokú produkciu kyslíka.

Štátny tajomník MP SR M. Raďošovský v úvodnom referáte priblížil problematiku vertikály cukrová repa – cukor v predstupu obdobia, pričom zvýraznil potrebu trhového poriadku, ktorému sa v posledných desiatich rokoch nevenovala patričná pozornosť. Z hľadiska pestovateľského poukázal na to, že v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ sa budú musieť akceptovať zmenené klimatické podmienky

našej krajiny, ktoré podstatným spôsobom ovplyvňujú produkciu cukrovej repy. Podčiarkol význam základného a aplikovaného výskumu a ich prepojenie s pra-

xou, aby sa pestovateľom vytvorili možnosti využívať nové výkonné a konkurencieschopné odrody a pestovateľské technológie.

„Pestovanie cukrovej repy na Slovensku za posledných desať rokov zaznamenalo značné výkyvy, v posledných rokoch sa stabilizovala výmera a možno pozorovať tendenciu intenzifikácie produkcie“, povedal vo svojom referáte O. Laco zo Zväzu pestovateľov cukrovej repy na

Slovensku a konštatoval, že negotovaná kvóta cukru pre SR vo výške 207 432 ton a regulácia trhu s cukrom a cukrovou repou podľa trhového poriadku zaručuje slovenským pestovateľom rovnaké podmienky ako súčasným členom EÚ.

Veľká pozornosť sa na konferencii venovala technológiám pestovania cukrovej repy z pohľadu konvenčných aj minimalizačných prístupov. Hnojenie, použitie rastových látok a foliárna výživa podstatne ovplyvňujú jej kvantitatívne a kvalitatívne parametre. Vplyvom aridizácie prostredia sa urychľuje vývinový proces, čo sa prejavuje v požiadavkách repy na vlahu počas kritických období produkčného a hlavne akumuláčného procesu. Pri otepľovaní má mimoriadny význam zavlažovanie.

Príspevky, ktoré boli zverejnené v zborníku vedeckých prác, prinášajú nové pohľady a prístupy v racionalizácii pestovania cukrovej repy, čo bude iste využité aj v pestovateľskej praxi.

Doc. Ing. VLADIMÍR PAČUTA, CSc.

V kongresovej sále SPU sa začiatkom decembra zišlo vyše dvesto odborníkov z oblasti repárstva a cukrovníctva.

BSE v mäse a mlieku?

Podľa časopisu Agrarisch Dagblad výskumníci amsterdamskej univerzity dokázali, že príón spôsobujúci BSE sa môže nachádzať aj v mäse a mlieku infikovaných zvierat. P. Peters, koordinátor združenia pre výskum BSE v EÚ uviedol, že experimenty vykonané na škrekoch odhalili veľmi nízke koncentrácie príónov v svalovom tkanive zvierat kŕmených infikovaným krmivom. Americkí vedci už pred časom prezentovali informácie, že vo svaloch myši sa môže nachádzať veľké množstvo príónov. Dovtedy sa predpokladalo, že sa môžu nachádzať len v mozgu a lymfatických uzlinách. Všetky pravidlá kŕmenia hospodárskych zvierat sú založené na tomto predpoklade.

V reakcii na tieto zistenia Fred van Zuiderveld z Holandského inštitútu pre boj proti

chorobám zvierat uviedol, že si nemyslí, že z výskumu amsterdamskej univerzity možno vyvodí ďalekosiahle závery. Konzumácia mäsa je stále bezpečná.

(Agra Europe, 31. 10. 2003)

Rýchly rast svetovej produkcie etanolu

Na Svetovej konferencii o etanole v roku 2003 v Londýne zvýdihli delegáti mimoriadny význam rastu globálnej produkcie etanolu ako obnoviteľného palivového zdroja, ktorý nepoškodzuje životné prostredie. Analytik spoločnosti F. O. Licht uviedol, že svetová produkcia by mohla v roku 2003 dosiahnuť 38,6 mld. litrov, čo je takmer o 14% viac ako v roku 2002. Súčasná miera rastu produkcie by podľa plánov mohla trvať minimálne do roku 2010. Varoval však, že nedávny veľmi rýchly nárast bol zaznamenaný len v USA a tento potenciál nebol na domácom trhu dostatočne využitý. Z celkového predaja pohonných hmôt predstavuje predaj etanolu v USA stále menej ako 2% v porovnaní s 30% v Brazílii.

(Agra Europe, 7. 11. 2003)

V kráľovstve severských lesov, riek a jazier

Azda takto by sa dala najlepšie charakterizovať krajina, v ktorej sme spolu s kolegyňou Ing. Zuzanou Matiašovou pracovne strávili čas letných prázdnin. Program letnej školy na tému Ekonomické nástroje a trvalo udržateľný rozvoj bol dosť nabitý, absolvovali sme aj niekoľko exkurzií po rôznych fínskych podnikoch. Napriek tomu sme si našli čas aj na množstvo výletov do krásnej a divokej fínskej prírody či na prehliadku fínskych miest, v ktorých sa pár mesiacov pred našou návštevou konali majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji, odkiaľ si Slovensko priviezlo bronz.

Krajina tisícich jazier

Na prvý pohľad môže Fínsko pôsobiť ako jedna veľká palácinka. Takmer celé územie je rovinné, miestami však objavíme aj pahorky alebo vrchoviny. Na severe územia, v ďalekom Laponsku, nájdeme aj hory, ktoré sa však s nadmorskou výškou našich slovenských určite porovnať nedajú. Veď najvyšší vrch Fínska – Haltiaunturi dosahuje iba 1324 metrov nad morom.

Fínsko sa však môže pochváliť inými pokladmi. Svojimi jazerami a divokými riekami plnými lososov, pstruhov či iných rýb. V skutočnosti by sme tu nenašli tisíc jazier, ale mnohonásobne viac. Voda v nich býva zafarbená do hnedá, čo je spôsobené rašelinou, je však vždy čistá. Vďaka nemiernemu teplému letu boli jazerá vyhriate tak, že aj našinec by si v nich pokojne zaplával.

Lesy - fínske bohatstvo

Šum smrekov či bríez, vôňa borovic, osvieženie núkajúce čučoriedky a brusnice, to všetko neodmysliteľne patrí k prechádzkam chodníkmi všadeprítomnej tajgy. Fíni sa starajú o svoje lesy naozaj vzorne, využívajú pritom úplne všetko, čo im lesy núkajú. Okrem dreva na výrobu nábytku alebo papiera využívajú odpadovú bio-

masu na získavanie energie. Fínsko patrí medzi svetových lídrov vo využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Akí vlastne sú?

Na túto otázku by sa dalo odpovedať asi celkom jednoducho. Fíni sú typickí severania so všetkým, čo k tomu patrí. Nie je pravda, že by boli chladní. Keď sa stretnete so svojimi známymi, ktorých ste už dávno nevideli alebo sa spoznávate s novými ľuďmi, vždy sa na vás milo usmejú, pozývajú na návštevu a štedro pohostia. Svoje emócie však neprejavujú tak výrazne, ako je to zvykom u nás. Nedokážu sa hnevovať, naopak, vedia byť veľmi vtipní a šíria dobrú náladu. Ďalšou črtou tohto severského národa je veľmi pozitívny vzťah k životnému prostrediu. Lesy či mestá sú veľmi čisté, voda vo väčšine jazier je dokonca pitná! Fíni sa dobre starajú o prostredie, v ktorom žijú. Všetky odpady, ktoré sa dajú recyklovať, vracajú späť do obehu.

Ak Fín nájde na zemi fľašu, zdvihne ju, umyje a odovzdá do najbližšieho obchodu. Fínske podniky investujú nemalé prostriedky do moderných a environmentálne „priateľských“ technológií. Motivuje ich k tomu okrem iného aj dobre prepracovaná legislatíva.

A čo my? Určite sa máme od nich čo učiť...

Fínčina a švédčina

Ak priletíte na helsinské letisko Vantaa zistíte, že všetky nápisy sú okrem fínčiny a angličtiny uvádzané ešte v jednom jazyku. Pri prechádzke ulicami miest nájdete nápisy ako napríklad Yliopistokatu s Universitetsgatan (Univerzitná ulica). Fínsko má dva rovnou-

Zašlo to až tak ďaleko, že každý Fín, ktorý chce pracovať v štátnej správe, kde prichádza do styku s verejnou, musí preukázať znalosť oboch jazykov. Fínsko môže byť vzorom pri riešení problémov spolunážívania obyvateľov rôznych národností.

Trvalo udržateľný rozvoj

Fínsko aj napriek nízkemu počtu obyvateľov (niečo vyše 5 miliónov) patrí medzi desiatku krajín s najlepšie rozvinutou a najvýkonnejšou ekonomikou v Európe. Hrubý domáci produkt na obyvateľa predstavuje v priemere viac ako 27 tisíc dolárov (ECB 2002). Fínsky priemysel značne ovplyvnil lesy. Drevospracujúci priemysel spolu s elektrotechnickým je nosným odvetvím fínskej ekonomiky a krajina je najväčším exportérom papiera na svete.

Súčasnou letnej školy bola aj exkurzia do závodu švédsko-fínskej spoločnosti Stora Enso, ktorá je najväčším výrobcou celulózy a papiera na svete. Pri návšteve

Fínsko sa právom nazýva krajinou tisícich jazier. Pohľad na jedno z nich – Pielinen v národnom parku Koli.

cenné oficiálne jazyky – fínčinu a švédčinu. Každý Fín sa už na základnej škole povinne učí oba jazyky. A to aj napriek tomu, že švédsky hovoriaci Fíni tvoria len 6 percent obyvateľov krajiny. Vzdelávajú sa vo svojom materinskom jazyku a fínčinu sa učia ako cudzí jazyk. Okrem toho sa učia aj po anglicky, takže cudzinci nemajú problém dorozumieť sa napríklad s vodičom autobusu alebo predavačom lístkov na vlak.

Každá univerzita ponúka kompletné študijné programy v oboch jazykoch aj napriek tomu, že v Turku sa nachádza švédská univerzita, ktorá ponúka kurzy výhradne vo švédčine. Fíni považujú prítomnosť švédsky hovoriacich obyvateľov za prínos pre ich kultúru a plne ich podporujú.

areálu nebolo cítiť žiadny zápas po chemikáliách, ktorý tak dôverne poznáme napríklad z Ružomberka. V tesnej blízkosti závodu sa dokonca nachádza jazero, v ktorom rybári lovia lososy.

Mobil a internet

Fínsko, to sú však aj mobilné telefóny, veď kto by nepoznal pojem Nokia. Na každého Fína pripadá v priemere jeden mobil. Podobne je to aj s počítačmi. Takmer každý člen fínskej rodiny má svoj vlastný počítač pripojený na internet. Bežná domácnosť s piatimi či viac počítačmi nie je ničím neobvyklým. V prepočte na obyvateľov má krajina najviac internetových pripojení na svete.

DANIEL LAFFERS

(Pokračovanie v budúcom čísle)

FONSÁCI VÍTALI ROK NA MALEJ SKALKE

Silvester, alebo niečo na ten spôsob

Zraz: 29. decembra na pútnikom mieste Skalka nad Váhom – Malá Skalka. Tak nám bolo vysvetlené. Väčšina z 59 účastníkov ani netušila, kde vlastne ide. Keď sme si kupovali lístky, šofér autobusu na nás len pozrel a poprosil 9 korún. Viezli sme sa asi 6 km z Trenčína smerom na Súče. Zrazu autobus zastavil v lese na kopci, kde sme mali vystúpiť. Vonku pršalo a to na nárade veľmi nepridalo. Zbadali sme domček, široko-ďaleko jediný

a na ňom zarosené okná. Hneď bolo jasné, že tam niekto je a čaká na nás... áno, Paľko a Silvia, naši organizátori! Hneď sme sa zvitáli a len čo sme zhodili vaky z chrbtov, pustili sme sa do práce. Dom bolo zútulníť, vykúriť a upratať. A už to začalo, nekonečné debaty na rôzne témy. Tešili sme sa, že snáď práve teraz si nájdeme viac času pre seba, zabudneme na denné problémy a skúsime sa byť lepšími, obetavejšími a schopnými vzájomne si pomáhať. Možno by ste neverili, ale niekedy stačí úprimný úsmev a vetička „mám ťa rád“ a niekomu tým môžete dať ten najkrajší dar.

Náš pobyt trval šesť dní a bolo nám dobre. Pozreli sme si Trenčiansky hrad, vypočuli jeho históriu, prešli sa námestím Trenčína. Ďalšie dni sme putovali po stopách svätého Andreja, Svorada a Benedikta a neuniklo nám ani pobrežie Váhu a malá časť Bielych Karpát. A poviem vám, guľovačka stála za to, niektorí na ňu budú určite dlho spomínať.

Na „multikulti“ stretnutí ani tento rok nechýbali naši priatelia, študenti z Freibergeru a pridali sa k nim aj študenti z Varšavy. A aby sme nezabudli na svoje predsavzatia stať sa lepšími, vzali sme so sebou aj jedného z našich univerzitných kaplánov, otca Gašpara. Opäť sme sa presvedčili, že „pánbožko“ vedel čo robí, keď nám ho dal a sme mu za to vďační.

Na tretí januárový deň náš pobyt skončil a my sme sa vrátili domov. Niektorí plní sily a zmorení, unavení či dokonca s nádchou sme sa pustili do skript. Už teraz sa však tešíme na budúce stretnutie!

VAŠI FONSÁCI A LUMENÁCI

POZVÁNKA NA DOKTORANDSKÝ PLES

POZOR, POZOR!

Dáva sa na známosť, že šikovnosť, kreativita a inteligencia doktorandov, ktorú nadobudli a vycibрили v priebehu štúdia na SPU, vyústila do štádia, keď sa vytvorila skupinka s krycím názvom OV PDAVP. Na ustanovujúcej schôdzke si jej členovia rozdelili funkcie a špecifikovali ciele. Počas pravidelných stretnutí priebežne vyhodnocovali plnenie úloh. Po mnohých rokovaniach s odbornými poradcami a partnermi možno skonštatovať, že vytýčené predsavzatia a úlohy boli splnené.

Výsledkom našej práce je usporiadanie PLESU DOKTORANDOV A VEDECKÝCH PRACOVNÍKOV SPU.

Milé kolegyne a kolegovia, srdečne Vás pozývame 20. februára 2004 o 19. hodine do priestorov reštaurácie Mladost, kde celá akcia vypukne. Za vstup zaplatíte len 450 korún a my vám zaručujeme, že nebude núdza o jedlo, pitie, dobrú náladu a zábavu.

Ak vás naša pozvánka zaujala, nebojte sa kontaktovať kompetentné osoby: Ing. Rastislava Bernáta (ŠD Pribina 48VB, mobil: 0903/816 302), Ing. Zuzanu Matiašovú (ŠD Mladost 33B, mobil: 0908/681 565) alebo Ing. Janu Švenkovú (ŠD A. Bernoláka 317, mobil: 0907/970 511). Dúfame, že bude na plesu zastúpené každé pracovisko SPU a už vopred sa tešíme na stretnutie!

Organizačný výbor

Domček ako vystrihnutý z filmu o Pippi Dlhej Pančuche. Chýbal už len kôň na verande... Snímky: autor

Skúška sem, skúška tam

(Dokončenie z 1. str.)

Aký si študent?

- Lenivý, ale na skúške si dám záležať. Cez semester sa príliš nepretrhnem, napokon ako každý študent.

- Viac ma baví prax, je to lepšie ako sedieť v laviciach. Ak ma predmet zaujíma, pristupujem k nemu zodpovedne. Ak nie, tak trpím...

- Musím sa priznať, nie som zodpovedná, nechce sa mi učiť, nebaví ma to.

- Myslím si, že som dobrá študentka. Zodpovedná. Nič nenechávam na poslednú chvíľu, štúdium ma baví, aj keď niektoré predmety by ani nemuseli byť...

Učíš sa s dostatočným predstihom, alebo deň pred skúškou?

- To závisí od dôležitosti skúšky, ak je príliš náročná, dám si záležať.

- Väčšinou sa tomu venujem deň-dva, najviac zaberám noc pred skúškou.

- Učím sa deň pred skúškou.

- Musím tomu vždy venovať viac času.

- Učím sa s predstihom, radšej tomu venujem viac dní, aj keď len dve hodiny denne. Nikdy sa neučím v noci.

Máš radšej skúškové obdobie alebo semester? Prečo?

- Semester, pretože získavam informácie, ktoré sa neskôr zídu.

- Najradšej mám zimné skúškové, neznášam letné, vyvoláva vo mne stres...

- V podstate je to jedno, cez skúškové je trochu viac času, netreba vstávať každý deň do školy. Cez semester mi vadia čiastkové skúšky.

- Mám radšej skúškové, pretože môžem spať, dokedy chcem.

- Mám radšej semester, pretože vtedy je tu veľa ľudí, môžem sa stretávať s kamarátmi. Cez skúškové tu skoro nikto nie je.

* * *

A čo hovoria pedagógovia? S anketnými otázkami sme sa obrátili aj na nich.

Ste na študentov prísny/prísna?

- Myslím, že nie...

- Nie som veľmi prísna, ale ani príliš benevolentná. Skôr sa s nimi snažím vychádzať kamarátsky, ale nenechám si skákať po hlavu.

- Ani nie, snažím sa so študentmi vychádzať, ale to musia posúdiť oni...

Ako to bolo z vašich študentských čias? Sú dnešní študenti podľa vás iní?

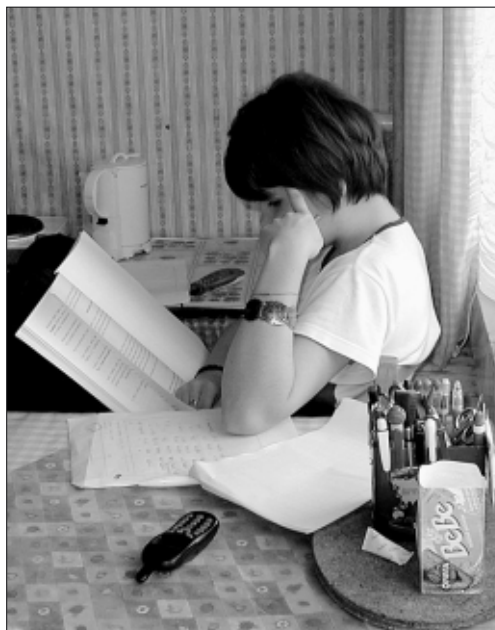
- Nie, myslím, že sú takí istí, ako sme boli my...

- Dnešní študenti majú viac možností, aj väčší prehľad, ako sme mali my, sú sebavedomejší, a to je dobre. Zmenil sa aj vzťah študent-pedagóg, voľakedy bol zo strany pedagógov viac direktívny. Myslím, že je to teraz lepšie.

- Určite sú iní. Teraz študentom chýba úcta k pedagógom. My sme si nemohli dovoliť nepozdraviť svojho učiteľa, alebo na cvičení niečo konzumovať a podobne.

- Študent je vždy len študent. Vždy sa snaží nejakým spôsobom si štúdium uľahčiť. Ale čo sa týka študentského života, myslím, že teraz je to horšie...

Beriete pri hodnotení do úvahy iba základ, alebo ste schopný/schopná dať skúšku

klady, musí prísť ešte raz, tam sa nedá zľaviť.

- Ak je to študent, ktorý je aktívny a má o predmet záujem, vždy mu dám možnosť si ten základ opraviť. Ale teraz nemám problém s nízkymi základmi...

- Na študenta sa netreba pozerať cez čísla a body. Aj dobrému študentovi sa nemusí čiastková vydaríť. Ak je šikovný a schopný, skúšku mu dám.

Čo by ste chceli na záver odkázať študentom?

- Chcela by som im zaželať, aby sa snažili využiť všetko, čo im život ponúka, aby dokázali rozpoznať, čo je dobré a čo zlé a aby nikdy nemuseli ľutovať to, čo urobili, ale ani to, čo neurobili.

- Aby sa nenechali znechutiť materiálnou situáciou alebo negatívnym vplyvom starších kolegov, ktorí majú snahu pôsobiť deštruktívne, že ich v živote nečaká nič dobré. Naopak. Život je boj. Nič nie je také čierne, ako sa na prvý pohľad zdá. Aj keď vás život zrazí na kolena, treba vstať a ísť ďalej. Len málokto si nájde svoje miesto v živote hneď. Treba hľadať...

- Chcela by som odkázať študentom, aby zmenili svoj vzťah k pedagógom...

- Aby si to štúdium poriadne užili a nezabudli, že prežívajú chvíle, ktoré sa nikdy nevrátia. A hlavne, veľa šťastia...

Ing. RASTISLAV JANERLA

Program háda, kto s kým bude kamarát

Bývate na internátnej izbe s „nezávislákmi“, ktorí odmieta po sebe umyvať špinavý riad? Alebo vás naopak rozčuľuje bifloš na vedľajšej posteli, ktorý chodí spať o jedenástej a vôbec nepije alkohol? Na amerických univerzitách sa začína využívať počítačový program WebRoomz, ktorý dokáže rozmiestniť študentov do internátnych izieb tak, aby sa medzi nimi minimalizovali konflikty kvôli špinavým ponožkám zaveseným na stoličke alebo pričastým návštevám. Program umožňuje študentom prijatým do prvého ročníka prostredníctvom internetu vyplniť svoj osobnostný profil, prezrieť si zoznam ľudí, ktorí majú podobné záľuby a zvyklosti a po vzájomnej dohode si s nimi rezervovať spoločnú izbu. V dotazníku uvádzajú svoje záľuby, obľúbené jedlá či hudobné skupiny, čas, kedy chodia obvykle spať, zlozvyky a pod. Softvér na základe ich odpovedí vytvára niekoľko ideálnych spoločností – s tými si potom môžu vymeniť niekoľko e-mailov aby zistili, či by si skutočne vyhovovali. Podľa viacerých štúdií má výber spoločností v študentskom domove priamy vplyv na spoločenské správanie, postoje študenta a dokonca aj na jeho študijné výsledky. Slovenskí študenti sa však možnosti výberu cez internet tak skoro nedočakajú – program WebRoomz totiž stojí minimálne 1,3 milióna korún. (PRAVDA)

SPEKTRUM

AVIZUJEME

Katedra odborného jazykového vzdelávania organizuje 5. – 6. februára 2004 medzinárodnú konferenciu **MULTIMÉDIA VO VYUČOVANÍ CUDZÍCH JAZYKOV II.** Súčasťou podujatia bude workshop, na ktorom sa účastníci zoznajú s praktickými ukázkami používania multimedií vo vyučovacom procese.

V rámci projektu **PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY VYUŽÍVANIA INFORMAČNO-KOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÍ VO VYSOKOŠKOLSKOM VZDELÁVANÍ**, na ktorý získala Katedra pedagogiky a psychológie FEM grant agentúry VEGA (r. 2003-2005) sa **12. februára 2004** v ŠD A. Bernoláka (učebňa KPAP, 1. poschodie) uskutoční medzinárodná vedecká konferencia s rovnomeným názvom. Cieľom podujatia je zhodnotenie prvého roku riešenia projektu, výmena skúseností a určenie termínov ďalších úloh vyplývajúcich z projektu.

UPOZORŇUJEME

Katedra biometeorológie a hydrologie FZKI v spolupráci s Technickou univerzitou vo Zvolene a ďalšími inštitúciami organizuje medzinárodnú vedeckú konferenciu **ZMENY PODNE-**

BIA – EXTRÉMY POČASIA – ORGANIZMY A EKOSYSTÉMY, ktorá sa bude konať 23. – 26. augusta 2004 v priestoroch SOUP Viničky. Vedecký program konferencie bude okrem iného zameraný na oblasť fyto-bioklimatológie, agrometeorológie, lesníckej, humánnej a technickej bioklimatológie, bioklimatológie živočíchov, ekofyziológie, agrohdrologie a pedológie.

Termín zaslania prihlášok: do 15. februára 2004. Záujemcovia získajú bližšie informácie na e-mailovej adrese: Maria.Sinkovicova@uniag.sk.

JAZYKOVÉ VŠELIČO

Akcie sa stali súčasťou nášho každodenného života. Žiaľ, nie tie v banke, teda cenné papiere, čo by síce nebolo na zahodenie, ale také, ktoré z našich peňaženiek chcú vyťahovať často i poslednú korunu. Slovo **akcia** sa vyprofilovalo v novom ponímaní a dá sa rozčleniť na niekoľko významových odtienkov: **príležitostná zľava, sezónny výpredaj, uvedenie nového produktu na trh, jeho prezentácia spojená so zľavou** a podobne. Od tohto nového významu slova akcia sa tvorí prídavné meno akciový, napríklad **akciový výrobok, akciová cena**. Ale pozor, nie akčný, to už je o niečom inom! -r-

NEPREHLIADNITE

Katedra odborného jazykového vzdelávania ponúka záujemcom o štúdium na FEM a FZKI SPU v Nitre prípravné kurzy k prijímacím skúškam z anglického, nemeckého, ruského, španielskeho a francúzskeho jazyka (minimálne 10 záujemcov).

Rozsah kurzov: 32 hodín (4 vyučovacie hodiny každú druhú sobotu od 31. januára 2004)

Poplatok: 2 600 Sk

Prihlasovanie a úhrada poplatku: denne do 31. 1. 2004 od 13.00 do 15.00 h na Katedre odborného jazykového vzdelávania FEM SPU v Nitre (5. poschodie, knižnica, č. d. 510).

Informácie: E. Zaujecová, tel.: 037/6508 517, e-mail: Elvira.Zaujecova@uniag.sk

VÝBEROVÉ KONANIA

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vypisuje v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 o vysokých školách výberové konanie na obsadenie:

- miesta vysokoškolského učiteľa na Katedre environmentalistiky a zoológie **FAZ**.
Podmienky:
 - absolvent prírodovedeckej alebo chemicko-technologickej fakulty v odbore príslušného zamerania,
 - vedecko-akademická hodnosť PhD.,
 - aktívna znalosť anglického jazyka – preukázať štátnou jazykovou skúškou alebo pohovorom,
 - znalosť práce s PC na úrovni MS Office a ovládanie počítačových a komunikačných technológií – preukázať certifikátom alebo praktickým overením,
 - pedagogická prax v odbore minimálne 4 roky,
 - morálna bezúhonnosť;

- miesta vedeckého pracovníka na Katedre hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov **FBP**.
Podmienky:
 - vysokoškolské vzdelanie v odbore vedeckej a pedagogickej profilácie katedry, minimálne akademický titul PhD. alebo ekvivalent,
 - aktívna znalosť jedného svetového jazyka (OSN) – preukázať štátnou jazykovou skúškou alebo pohovorom,
 - základné vedomosti z práce s PC na úrovni MS Office - adekvátne preukázať,
 - morálna bezúhonnosť – adekvátne preukázať,
 - predloženie písomnej koncepcie ďalšieho rozvoja a smerovania katedry.

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre vypisuje výberové konanie na obsadenie funkcie **kvestora SPU**.

- Podmienky:**
- ekonomické alebo právnické vzdelanie druhého alebo tretieho stupňa (inžinierske, doktorandské),
 - vykonávanie riadiacej funkcie minimálne 5 rokov,
 - znalosti o činnosti súčasti vysokej školy,
 - znalosť problematiky ekonomického riadenia vysokoškolskej inštitúcie – verejnej vysokej školy,
 - ovládanie práce s počítačom na úrovni MS Office (adekvátne preukázať),
 - morálna bezúhonnosť.

Svoje prihlášky spolu s profesijným životopisom, overenými dokladmi o vzdelaní, potvrdením o praxi a inými požadovanými dokumentmi posielajte na adresu: **Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Útvar personalistiky, ekonomiky práce a mzdovej účtárne, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.**

Uzavierka výberového konania je 2 týždne od uverejnenia.

Študenti POZOR!

ERASMUS

Výberové konanie na študijné pobyty v zahraničí v rámci programu **Socrates-Erasmus** na akademický rok 2004/2005 sa uskutoční

1. marca 2004 o 15.00 h

v zasedačke rektorátu na 2. poschodí.

Prihlášky do výberového konania spolu s prílohami (životopis, výpis študijných výsledkov) treba odovzdať najneskôr do **23. februára 2004 do 16.00 h** Ing. Lorete Drenkovej, Kancelária zahraničných vzťahov a medzinárodných projektov SPU.

Bližšie informácie na www.uniag.sk/SKOLA/rzs/slovak1/4.htm

CHCETE PRAXOVAŤ V NEMECKU?

Mobilitný projekt Leonardo da Vinci

Kancelária zahraničných vzťahov a medzinárodných projektov ponúka študentom možnosť absolvovať odbornou-manuálnu prax v nemeckej partnerskej organizácii.

Termín: 1. 7. 2004 – 30. 9. 2004.

Prax je zameraná na dve oblasti:

- technické a biologické opatrenia proti povodňam, snehovým a kamenným lavinám, zosuvom pôdy a pri hradení bystrín. Praktikanti získajú prehľad o moderných systémoch projektovania rôznych ochranných opatrení s využitím štatistického a leteckého prieskumu Zeme a o používaných stavebných technológiách;
- manažovanie poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov v súkromnom i verejnom sektore, ktorý podporuje a školí pracovníkov v regióne. Študenti sa oboznámia s celkovou ekonomickou situáciou v poľnohospodárstve a potravinárstve, zabezpečovaním pracovných miest,

problematikou exportu, agroturistikou a ďalšími problémami.

Podmienky pre uchádzačov:

- študenti 4. ročníka špecializácie krajinnej inžinierstva, absolvovanie skúšky z hydrauliky, meliorácií, odvodnenia a úprav tokov (1. oblasť),
- študenti 3. alebo 4. ročníka odboru poľnohospodárska ekonomika a manažment v poľnohospodárstve (2. oblasť),
- dobrá znalosť nemčiny.

Náklady na cestovné, ubytovanie, stravné, vreckové a poisťné (maximálne vo výške 2242 eur) sú hradené z grantu **Praktická príprava študentov v oblasti ochrany a tvorby krajiny a v manažovaní poľnohospodárskej výroby**, ktorý naša univerzita získala v rámci mobilitného projektu Leonardo da Vinci.

Záujemcovia si môžu podať prihlášky v Kancelárii zahraničných vzťahov a medzinárodných projektov SPU do **16. februára 2004.**

ING. GEORGETTA PALŠOVÁ

ZO ŠPORTU

Po šnúre víťazstiev zakopnutie v Košiciach

Prvý zápas v novom roku odohrali naši basketbalisti na pôde niekoľkonásobného majstra Slovenska – **Interu Bratislava**. Po veľmi dobrom výkone, najmä v druhej časti zápasu, sme súpera jasne zdolali pomerom bodov **69:91 (21:20, 37:42, 49:65)**. Súperovi nepomohol ani reprezentant Slovenska Toya, ktorý sa práve vrátil zo zahraničného angažmá. Oporní nášho družstva boli **Tomek (26), Fapšo (16) a Čurovič (16)**.

ŠK K CERO SPU Nitra

pasov jednoducho nestačia kondične...! Najlepší výkon podal znovu **Tomek (21)**. Dobre mu asistoval aj rozohrávač **Čurovič (17)**. Obecenstvu sa predstavila aj naša nová akvizícia, ktorou je juniorský reprezentant Slovenska **Páleník**.

Po šiestich neprehraných zápasoch za sebou sme sa stretli s vysokoškolskými kolegami z **TU Košice**, ktorí nás tentoraz vyškolili najmä z bojovnosti a efektívnosti pri zakončovaní a prehrali sme **96:87 (26:29, 44:47, 69:61)**. Rozstrelil nás najmä nastarnúci **Pišta Svitek**, ktorý sám nastrelil 35 bodov. Z našich hráčov dali najviac bodov **Čurovič (23)**, nechal sa však vyfaulovať... a **Tomek (19)**. Vefavravne sú slová trénera Urbana o tom, že „...niektorí hráči budú za svoj výkon pykať.“

Náš pohárový zápas doma s lídrom z Lučenca 21. januára už do uzavierky nestihneme. **Všetkých vás však čakáme na dvoch ligových zápasoch za sebou na domácej palubovke, a to 24. 1. proti Handlovej a 31. 1. proti Leviciam.**

-Rj-

Volejbalisti vo finále Slovenského pohára

Po víťazných semifinálových zápasoch s Púchovom a Humenným sa volejbalisti SPU Ekonóm Nitra prebojovali až do finále Slovenského pohára mužov, ktoré sa hralo 4. januára 2004 vo Vrábľoch. Ich účasť bola jedným z najväčších prekvapení tohtoročnej sezóny a zároveň záslužným vyvrcholením doterajšieho snaženia. Veď si poradili s tromi účastníkmi extraligy: **Novým Mestom nad Váhom 3:1, Matadorom Púchov 3:2 a Chemosom Humenné 3:2**. To sú výsledky, ktoré hovoria samé za seba.

V nedeľňajšom finále si však neurobili hanbu ani s oveľa kvalitnejším tímom **VKP**, v ktorom pravidelne nastupuje veľké množstvo reprezentantov. Prvý set sa odohrával v réžii volejbalistov SPU, ktorí si dobrým podaním a úspešnou obranou na sieti pripisovali väčšinu bodov. V samotnom závere však nedokázali dotiahnuť dobre rozohraný set do úspešného konca. V druhom sete sa hra pomaly dostávala do rúk hráčov Bratislavy, ktorí sa presadili výskovou prevahou a lepším podaním. Tretí set bol už jednoznačne v rukách súpera.

VKP Bratislava – VK SPU Ekonóm Nitra 3 : 0 (22, 20, 17)

Hrali: Mikula, Toman, Paška, Zentko, Šalata, Cehulfa (Kostka, Križan, Drlík), libero: Šimo.

LUBOMÍR PAŠKA

Rád sa vraciam do Nitry

Prof. Joachim Elterich z Delawarskej univerzity je odborníkom v oblasti ekonomiky a manažmentu. Hoci je už penziovanným profesorom, vždy si popri svojich aktivitách nájde čas na návštevu Európy a už desať rokov pravidelne prednáša aj na našej univerzite. Koncom októbra pricestoval do Nitry, aby viedol intenzívny kreditný štvortýždňový program pre študentov **FEM Manažérska ekonomika – Managerial Economics**. Pri tejto príležitosti sme mu položili niekoľko otázok.

Môžete porovnať vo všeobecnosti rozdiely medzi tým, keď ste tu boli po prvýkrát a teraz?

Uvediem iba niektoré vybrané postrehy, s ktorými som sa stretol počas kolegiálnej spolupráce na vašej univerzite a pri návšteve niektorých slovenských miest. Zdá sa mi, že ľudia sú omnoho kooperatívnejší a pohostinnosť mojich kolegov je neuveriteľná. Snažím sa ju opätovať tým, že niektorí vaši učitelia dostali príležitosť navštíviť Delawarskú univerzitu, spoznať naše univerzitné prostredie a podeliť sa o skúsenosti vo vyučovaní. Na našej univerzite doteraz študovalo viac ako 25 vašich študentov. Obojstranná výmena je veľmi pozitívna. Keby som mal hovoriť o negatívach, nie je to jednoznačné. Vždy rešpektujem študentov a prihladam na ich možnosti v rámci môjho programu. Je pravda, že z roka na rok sú jazykovo lepšie pripravení, iba z hľadiska odbornej ekonomickej terminológie je to horšie. Úprimne povedané, zdržuje to, keď si máme vzájomne rozumieť. Potešilo ma pozvanie na imatri-

ulačné slávnosti vašej univerzity. Také niečo sa u nás neporiada. Bolo to milé, plné veselosti a nápaditosti. Americkí študenti realizujú svoje mimoštudijné aktivity v kluboch rôzneho zamerania, kultúrnych, umeleckých, športových, odborných a učiteľia sa cítia byť poctení, ak ich pozývajú na študentské akcie a radi sa na nich zúčastňujú.

V zimnom semestri viedol profesor Elterich štvortýždňový program pre študentov FEM na tému **manažérska ekonomika**.

Ako posudzujete rozširovanie Európskej únie smerom na východ a globalizáciu vôbec?

Tento proces je z môjho pohľadu ekonómia veľkým prínosom. Pripojením stredoeurópskych štátov sa ekonomický trh mnohokrát zväčší nielen pre výmenu tovarov, ale aj z hľadiska možnosti získaf prácu v rámci spoločnej Európy. Bude to vzájomne výhodný krok, no je pravda, že ho budú sprevádzať aj niektoré nevýhody. Tento proces je aj o vyrovnávaní cien (tovaru, služieb, ľudskej práce, štátnych dotácií a pod.) medzi strednou a západnou Európou, čo nie je krátkodobý proces. Štáty s veľkou

rozlohou a s veľkým počtom obyvateľov majú podporovať malé štáty najmä v sociálnej oblasti a ja verím, že celý sociálny systém v Európskej únii bude viac-menej vyrovnaný. Zjednotená Európa bude výhodou nielen z ekonomického, ale aj politického hľadiska. Som srdcom stále Európan a pretože žijem v Amerike, hovorím, že Amerika potrebuje silný náprotivok. Zjednotená Európa bude v celosvetovom kontexte dôležitejšia, viac zvaží. Globálny trh a nadnárodná spolupráca prinášajú pozitíva aj z pohľadu zamestnanosti. Vo svojej knihe píšem, že základné sociálne programy veľkých štátov Európy treba vyrovnávať s ostatnými štátmi, takisto aj ďalšové zafaženie. Hrubý domáci produkt treba dostať na únosnú úroveň. V USA je jednotný základný zdravotný a sociálny systém vo všetkých štátoch federácie. Potom sa môže odlišovať rôznymi prídavnými programami pomoci napríklad pre ohrozené ženy, hendikepované deti, starých a nevládných ľudí. Okrem toho tvrdím, že štát, ktorý sa patrične nevenuje vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti o obyvateľstvo, môže mať vážne starosti v budúcnosti. Ak mladá generácia nebude vidieť perspektívu vo svojej krajine, bude ju hľadať inde.

Ďakujem za rozhovor.

Ing. KLÁRA OLAJOŠOVÁ